

การทดสอบระยะเวลาการปลูกข้าวหอมกระดังงาที่เหมาะสมในพื้นที่พรุ ภูมิศึกษา : บ้านโคกอิฐ-โคกใน ต.พร่อน และบ้านตอหลัง ต.ไพรวัน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส

สายใจ มณีรัตน์, บุญญา จินดาวงศ์ และธีระพงศ์ บิลสุริยะ
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 กรมพัฒนาที่ดิน จังหวัดสงขลา

บทคัดย่อ

การทดสอบระยะเวลาการปลูกข้าวหอมกระดังงาที่เหมาะสมในพื้นที่พรุ ภูมิศึกษา : บ้านโคกอิฐ-โคกใน ต.พร่อน และบ้านตอหลัง ต.ไพรวัน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส ดำเนินการในปี พ.ศ. 2562 เพื่อทดสอบระยะเวลาที่เหมาะสมในการปลูกข้าวหอมกระดังงาในพื้นที่พรุเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าวและแก้ปัญหาน้ำท่วมในช่วงข้าวออกรวง ทำการปักดำกล้าเมื่ออายุ 30-35 วัน ปักดำที่ระยะ 25x25 เซนติเมตร โดยทำการทดสอบใน 2 พื้นที่ ได้แก่ บ้านโคกอิฐ-โคกใน และบ้านตอหลัง จำนวนพื้นที่ละ 3 แปลง แปลงที่ 1 ทดสอบปลูกข้าวในเดือนตุลาคม แปลงที่ 2 ทดสอบปลูกข้าวในเดือนพฤศจิกายน และแปลงที่ 3 ทดสอบปลูกข้าวในเดือนธันวาคม จากการทดสอบพบว่า ดินก่อนการทดสอบแปลงทดสอบบ้านโคกอิฐ-โคกใน ค่าปฏิกิริยาดินมีความเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรด-ด่าง อยู่ในช่วง 4.0-4.4 ปริมาณอินทรีย์วัตถุ อยู่ในช่วง 4.53-8.77% ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ อยู่ในช่วง 16-56 mg.kg⁻¹ และปริมาณโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ อยู่ในช่วง 21-41 mg.kg⁻¹ และบ้านตอหลัง ค่าปฏิกิริยาดินมีความเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรด-ด่าง อยู่ในช่วง 3.7-3.8 ปริมาณอินทรีย์วัตถุ อยู่ในช่วง 4.76-6.70 % ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ อยู่ในช่วง 5-8 mg.kg⁻¹ และปริมาณโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ อยู่ในช่วง 31-76 mg.kg⁻¹ เมื่อพิจารณาผลการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตข้าว พบว่า แปลงทดสอบบ้านโคกอิฐ-โคกใน และบ้านตอหลัง ในแปลงที่ 1 เดือนตุลาคม มีความสูงที่อายุ 30 วัน เท่ากับ 70.82 และ 78.89 เซนติเมตร ความสูงที่อายุ 60 วัน เท่ากับ 121.88 และ 118.10 เซนติเมตร ความสูงก่อนเก็บเกี่ยว 144.01 และ 138.48 เซนติเมตร การแตกกอที่อายุ 30 วัน เท่ากับ 11 และ 8 ต้นต่อกอ การแตกกอที่อายุ 60 วัน เท่ากับ 14 และ 12 ต้นต่อกอ การแตกกอก่อนเก็บเกี่ยว เท่ากับ 15 และ 12 ต้นต่อกอ และผลผลิตเท่ากับ 215.76 และ 70 กิโลกรัมต่อไร่ แปลงที่ 2 เดือนพฤศจิกายน มีความสูงที่อายุ 30 วัน เท่ากับ 68.27 และ 70.70 เซนติเมตร ความสูงที่อายุ 60 วัน เท่ากับ 98.86 และ 110.38 เซนติเมตร ความสูงก่อนเก็บเกี่ยว 107.52 และ 130.61 เซนติเมตร การแตกกอที่อายุ 30 วัน เท่ากับ 4 ต้นต่อกอ การแตกกอที่อายุ 60 วัน เท่ากับ 9 ต้นต่อกอ การแตกกอก่อนเก็บเกี่ยว เท่ากับ 10 และ 9 ต้นต่อกอ และผลผลิตเท่ากับ 232.66 และ 135.93 กิโลกรัมต่อไร่ แปลงที่ 3 เดือนธันวาคม มีความสูงที่อายุ 30 วัน เท่ากับ 83.37 และ 79.03 เซนติเมตร ความสูงที่อายุ 60 วัน เท่ากับ 101.46 และ 106.48 เซนติเมตร ความสูงก่อนเก็บเกี่ยว 135.90 และ 148.97.61 เซนติเมตร การแตกกอที่อายุ 30 วัน เท่ากับ 8 และ 7 ต้นต่อกอ การแตกกอที่อายุ 60 วัน เท่ากับ 14 และ 11 ต้นต่อกอ การแตกกอก่อนเก็บเกี่ยว เท่ากับ 14 และ 11 ต้นต่อกอ และผลผลิตเท่ากับ 276.11 และ 327.01 กิโลกรัมต่อไร่

คำสำคัญ : ข้าวหอมกระดังงา พื้นที่พรุ

หลักการและเหตุผล

ข้าวหอมกระดังงาเป็นข้าวพันธุ์พื้นเมืองที่เกษตรกรในจังหวัดนราธิวาสนิยมปลูก มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว คือ เป็นข้าวเจ้ามีสี และกลิ่นหอมคล้ายดอกกระดังงา มีคุณค่าทางโภชนาการสูง โดยพบว่า ข้าวกล้อง มีปริมาณโปรตีน ธาตุเหล็ก และฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระเท่ากับ 8.96 กรัม/100 กรัม 11.20 ไมโครกรัม/กรัม และ 0.07 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ปริมาณไขมัน สังกะสี แคลเซียม สาร GABA และสารกลุ่มวิตามินอีในข้าวกล้องงอก เท่ากับ 2.59 กรัม/100 กรัม 15.87 ไมโครกรัม/กรัม 559.80 ไมโครกรัม/กรัม 15.53 มิลลิกรัม/100 กรัม และ 2.92 มิลลิกรัม/100 กรัม ตามลำดับ (ภคินี, 2554) ในปัจจุบันทางหน่วยงานราชการได้มีการส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตข้าวหอมกระดังงา เช่น การทำข้าวกล้อง การทำบรรจุภัณฑ์ สุญญากาศ เป็นต้น รวมทั้งส่งเสริมด้านการตลาด ทำให้ข้าวหอมกระดังงาเป็นที่รู้จักแพร่หลายมากยิ่งขึ้น พื้นที่ปลูกข้าวหอมกระดังงาในจังหวัดนราธิวาสส่วนใหญ่เป็นพื้นที่พรุ มีลักษณะเป็นดินเปรี้ยวจัด โดยเฉพาะในพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกใน ตำบลพร่อน บ้านตอหลัง ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ที่มีการปลูกข้าวหอมกระดังงาอย่างยาวนานแต่ผลผลิตที่ได้ยังคงค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่พรุมีปัญหาและมีข้อจำกัดในการเจริญเติบโตของต้นข้าว โดยเฉพาะเรื่องความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารหลักในดิน ซึ่งส่งผลต่อการให้ผลผลิตของข้าวทำให้ข้าวที่ปลูกได้ผลผลิตค่อนข้างต่ำ รวมทั้งมีปริมาณฝนตกหนักถึงหนักมากในช่วงข้าวออกรวง ทำให้พื้นที่ทำนาของเกษตรกรได้รับความเสียหายจากน้ำท่วม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงดำเนินการทดสอบระยะเวลาการปลูกข้าวหอมกระดังงาที่เหมาะสมในพื้นที่พรุ ในพื้นที่กรณีศึกษาโครงการพัฒนาหมู่บ้านโคกอิฐ-โคกใน ต.พร่อน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส และโครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านตอหลัง-ทรายขาว ต.ไพรวัน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส เพื่อหาระยะเวลาที่เหมาะสมในการปลูกข้าวหอมกระดังงาในพื้นที่พรุและแก้ปัญหา น้ำท่วมในช่วงข้าวออกรวง

อุปกรณ์และวิธีการ

1. อุปกรณ์

- 1.1 เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมกระดังงา
- 1.2 ปุ๋ยเคมีสูตร 46-0-0, 16-20-0 และ 0-0-60
- 1.3 อุปกรณ์ในการเก็บข้อมูลการเจริญเติบโต
- 1.4 อุปกรณ์ในการเก็บตัวอย่างดิน
- 1.5 ยาป้องกันกำจัดหนู โรค และแมลง

2. วิธีการ

- 2.1 ดำเนินการสำรวจพื้นที่เกษตรกร เพื่อจัดหาพื้นที่ในการทำแปลงทดสอบ
 - 1) บ้านโคกอิฐ-โคกใน ต.พร่อน อ.ตากใบ จ.นราธิวาสจำนวน 3 แปลง มีรายละเอียดพิกัด ดังนี้
แปลงที่ 1 E0168958 N 0688209 พื้นที่ 899 ตารางเมตร ปลูกเดือนตุลาคม 2562
แปลงที่ 2 E0168926 N 0688227 พื้นที่ 1,131.5 ตารางเมตร ปลูกเดือนพฤศจิกายน 2562
แปลงที่ 3 E0168896 N 0688247 พื้นที่ 1,025 ตารางเมตร ปลูกเดือนธันวาคม 2562

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงโครงการทดสอบระยะเวลาการปลูกข้าวหอมกระดังงาที่เหมาะสมในพื้นที่พรุ บ้านโคกอิฐ-โคกโน ต.พร่อน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส

- 2) บ้านตอหลัง-ทรายขาว ต.ไพรวัน อ.ตากใบ จ.นราธิวาสจำนวน 3 แปลง มีรายละเอียดพิกัด ดังนี้
- แปลงที่ 1 E0825940, N 0695325 พื้นที่ 1,225 ตารางเมตร ปลูกเดือนตุลาคม 2562
 - แปลงที่ 2 E0825942, N 0695326 พื้นที่ 725 ตารางเมตร ปลูกเดือนพฤศจิกายน 2562
 - แปลงที่ 3 E0825973, N 0695314 พื้นที่ 1,292 ตารางเมตร ปลูกเดือนธันวาคม 2562

ภาพที่ 2 แผนที่แสดงโครงการทดสอบระยะเวลาการปลูกข้าวหอมกระดังงาที่เหมาะสมในพื้นที่พรุบ้านตอหลัง ต.ไพรวัน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส

2.2 การเก็บตัวอย่างดิน เพื่อวิเคราะห์สมบัติทางเคมี ได้แก่ ค่าความเป็นกรด-ด่าง ค่าความต้องการปุ๋ย ปริมาณอินทรีย์วัตถุ ปริมาณไนโตรเจน ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ และปริมาณโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการคำนวณการใส่ปุ๋ย

2.3 การปลูกข้าว ปักดำกล้าเมื่ออายุกล้า 30-35 วัน ปักดำระยะ 25×25 เซนติเมตร

2.4 การดูแลรักษา การใส่ปุ๋ยใส่ตามอัตราคำแนะนำการใช้ปุ๋ยเคมีทั้ง 2 พื้นที่ ดังนี้

1) บ้านโคกอิฐ-โคกใน ต.พร่อน อ.ตากใบ จ.นราธิวาสจำนวน 3 แปลง ครั้งที่ 1 (ปุ๋ยรองพื้น) ใช้ปุ๋ยสูตร 46-0-0 อัตรา 7 กิโลกรัม/ไร่ร่วมกับปุ๋ย 0-0-60 อัตรา 10 กิโลกรัม/ไร่ ครั้งที่ 2 (ปุ๋ยแต่งหน้า) ใช้ปุ๋ยสูตร 46-0-0 อัตรา 7 กิโลกรัม/ไร่

2) บ้านตอหลัง-ทรายขาว ต.ไพรวัน อ.ตากใบ จ.นราธิวาสจำนวน 3 แปลง ครั้งที่ 1 (ปุ๋ยรองพื้น) ใช้ปุ๋ยสูตร 16-20-0 อัตรา 15 กิโลกรัม/ไร่ ปุ๋ยสูตร 46-0-0 อัตรา 4 กิโลกรัม/ไร่ และปุ๋ยสูตร 0-0-60 อัตรา 9 กิโลกรัม/ไร่ ครั้งที่ 2 (ปุ๋ยแต่งหน้า) ใช้ปุ๋ยสูตร 46-0-0 อัตรา 4 กิโลกรัม/ไร่

2.5 กำจัดวัชพืชเดือนละ 1 ครั้ง

2.6 การเก็บข้อมูล

- ข้อมูลการเจริญเติบโต ได้แก่ ความสูงและการแตกกอที่ข้าวอายุ 30 วัน 60 วันและก่อนเก็บเกี่ยว

- ข้อมูลผลผลิต ได้แก่ จำนวนเมล็ดต่อรวง จำนวนเมล็ดลิบ ผลผลิตต่อไร่

ผลการศึกษาและวิจารณ์

1. ผลการวิเคราะห์ดิน

จากการเก็บตัวอย่างดินก่อนการทดลองมาวิเคราะห์พื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกใน พบว่า แปลง 1 ค่าปฏิกิริยาดินมีความเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรด-ด่างของดิน (pH) เท่ากับ 4.1 ความอุดมสมบูรณ์ของดินสูงมาก มีปริมาณอินทรีย์วัตถุอยู่ 8.73% ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์สูง เท่ากับ 36mg.kg⁻¹และมีปริมาณโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ เท่ากับ 32mg.kg⁻¹แปลง 2ค่าปฏิกิริยาดินมีความเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรด-ด่างของดิน (pH) เท่ากับ 4.4 ความอุดมสมบูรณ์ของดินสูงมาก มีปริมาณอินทรีย์วัตถุอยู่ 4.53% ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์สูง เท่ากับ 56mg.kg⁻¹และมีปริมาณโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมาก เท่ากับ 21mg.kg⁻¹แปลง 3ค่าปฏิกิริยาดินมีความเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรด-ด่างของดิน (pH) เท่ากับ 4.0 ความอุดมสมบูรณ์ของดินสูงมาก มีปริมาณอินทรีย์วัตถุอยู่ 8.77% ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ปานกลาง เท่ากับ 16mg.kg⁻¹และมีปริมาณโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ เท่ากับ 41mg.kg⁻¹ และจากการเก็บตัวอย่างดินก่อนการทดลองมาวิเคราะห์พื้นที่บ้านตอหลัง พบว่า แปลง 1ค่าปฏิกิริยาดินมีความเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรด-ด่างของดิน (pH) เท่ากับ 3.7 ความอุดมสมบูรณ์ของดินสูงมาก มีปริมาณอินทรีย์วัตถุอยู่ 6.70% ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่ำ เท่ากับ 8mg.kg⁻¹และมีปริมาณโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เท่ากับ 76mg.kg⁻¹แปลง 2ค่าปฏิกิริยาดินมีความเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรด-ด่างของดิน (pH) เท่ากับ 3.7 ความอุดมสมบูรณ์ของดินสูงมาก มีปริมาณอินทรีย์วัตถุอยู่ 6.39% ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่ำ เท่ากับ 8mg.kg⁻¹และมีปริมาณโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์อยู่ในเกณฑ์ต่ำ เท่ากับ 32mg.kg⁻¹ แปลง 3ค่าปฏิกิริยาดินมีความเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรด-ด่างของดิน (pH) เท่ากับ 3.8 ความอุดมสมบูรณ์ของดินสูงมาก มีปริมาณอินทรีย์วัตถุอยู่ 4.76% ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่ำ เท่ากับ 5mg.kg⁻¹และมีปริมาณโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์อยู่ในเกณฑ์ต่ำ เท่ากับ 1mg.kg⁻¹ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ผลวิเคราะห์ดินก่อนการทดลอง

พื้นที่	pH (1:1H ₂ O)	ปริมาณปูนที่แนะนำ (kg CaCO ₃ rai ⁻¹)	OM (%)	Avail. P (mg kg ⁻¹)	Avail.K (mg kg ⁻¹)
บ้านโคกอิฐ-โคกใน					
แปลง 1 เดือนตุลาคม	4.1	1,440	8.73	36	32
แปลง 2 เดือนพฤศจิกายน	4.4	1,200	4.53	56	21
แปลง 3 เดือนธันวาคม	4.0	1,560	8.77	16	41
บ้านตอหลัง					
แปลง 1 เดือนตุลาคม	3.7	1,200	6.70	8	76
แปลง 2 เดือนพฤศจิกายน	3.7	1,200	6.39	8	32
แปลง 3 เดือนธันวาคม	3.8	1,200	4.76	5	31

2. ผลการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตข้าว

จากการศึกษา พบว่า ข้าวหอมกระดังงาที่ปลูกในพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกโน มีการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตดี โดยพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกโน แปลง 1 ปลูกเดือนตุลาคมการเจริญเติบโตด้านความสูงที่อายุ 30 วัน 60 วัน และก่อนเก็บเกี่ยว พบว่า ต้นข้าวมีความสูง 70.82 ซม. 121.88 ซม. และ 144.01 ซม. ตามลำดับ ส่วนการแตกกอของต้นข้าวที่อายุ 30 วัน 60 วัน และก่อนเก็บเกี่ยว พบว่า ที่อายุ 30 วัน ต้นข้าวมีการแตกกอ 11 ต้น/กอ อายุ 60 วัน ต้นข้าวมีการแตกกอ 14 ต้น/กอ และก่อนเก็บเกี่ยว ต้นข้าวมีการแตกกอ 15 ต้น/กอ ซึ่งเก็บเกี่ยวผลผลิตในเดือนกุมภาพันธ์ ได้ผลผลิต 215.76 กก./ไร่ แปลง 2 ปลูกเดือนพฤศจิกายน การเจริญเติบโตด้านความสูงที่อายุ 30 วัน 60 วัน และก่อนเก็บเกี่ยว พบว่า ต้นข้าวมีความสูง 68.27 ซม. 98.86 ซม. และ 107.52 ซม. ตามลำดับ ส่วนการแตกกอของต้นข้าวที่อายุ 30 วัน 60 วัน และก่อนเก็บเกี่ยว พบว่า ที่อายุ 30 วัน ต้นข้าวมีการแตกกอ 4 ต้น/กอ อายุ 60 วัน ต้นข้าวมีการแตกกอ 9 ต้น/กอ และก่อนเก็บเกี่ยว ต้นข้าวมีการแตกกอ 10 ต้น/กอ ซึ่งเก็บเกี่ยวผลผลิตในเดือนมีนาคม ได้ผลผลิต 232.66กก./ไร่ แปลง 3 ปลูกเดือนธันวาคม การเจริญเติบโตด้านความสูงที่อายุ 30 วัน 60 วัน และก่อนเก็บเกี่ยว พบว่า ต้นข้าวมีความสูง 83.37 ซม. 101.46 ซม. และ 135.90 ซม. ตามลำดับ ส่วนการแตกกอของต้นข้าวที่อายุ 30 วัน 60 วัน และก่อนเก็บเกี่ยว พบว่า ที่อายุ 30 วัน ต้นข้าวมีการแตกกอ 8 ต้น/กอ อายุ 60 วัน ต้นข้าวมีการแตกกอ 14 ต้น/กอ และก่อนเก็บเกี่ยว ต้นข้าวมีการแตกกอ 14 ต้น/กอ ซึ่งเก็บเกี่ยวผลผลิตในเดือนเมษายน ได้ผลผลิต 276.11 กก./ไร่

ส่วนการปลูกข้าวหอมกระดังงาในพื้นที่บ้านตอหลัง พบว่า ข้าวมีการเจริญเติบโตและให้ผลดี โดยแปลง 1 ปลูกเดือนตุลาคม การเจริญเติบโตด้านความสูงที่อายุ 30 วัน 60 วัน และก่อนเก็บเกี่ยว พบว่า ต้นข้าวมีความสูง 78.89 ซม.118.10ซม. และ 138.48 ซม. ตามลำดับ ส่วนการแตกกอของต้นข้าวที่อายุ 30 วัน 60 วัน และก่อนเก็บเกี่ยว พบว่า ที่อายุ 30 วัน ต้นข้าวมีการแตกกอ 8 ต้น/กอ อายุ 60 วัน ต้นข้าวมีการแตกกอ 12 ต้น/กอ และก่อนเก็บเกี่ยว ต้นข้าวมีการแตกกอ 12 ต้น/กอ ซึ่งเก็บเกี่ยวผลผลิตในเดือนกุมภาพันธ์ ได้ผลผลิต 70 กก./ไร่ แปลง 2 ปลูกเดือนพฤศจิกายน การเจริญเติบโตด้านความสูงที่อายุ 30 วัน 60 วัน และก่อนเก็บเกี่ยว พบว่า ต้นข้าวมีความสูง 70.70 ซม.110.38ซม. และ 130.61 ซม. ตามลำดับ ส่วนการแตกกอของต้นข้าวที่อายุ 30 วัน 60 วัน และก่อนเก็บเกี่ยว พบว่า ที่อายุ 30 วัน ต้นข้าวมีการแตกกอ 4 ต้น/กอ อายุ 60 วัน ต้นข้าวมีการแตกกอ 9 ต้น/กอ และก่อนเก็บเกี่ยว ต้นข้าวมีการแตกกอ 9 ต้น/กอ ซึ่งเก็บเกี่ยวผลผลิตในเดือนมีนาคม ได้ผลผลิต 135.93 กก./ไร่ แปลง 3 ปลูกเดือนธันวาคม การเจริญเติบโตด้านความสูงที่อายุ 30 วัน 60 วัน และก่อนเก็บเกี่ยว พบว่า ต้นข้าวมีความสูง 79.03 ซม. 106.48ซม. และ 148.97 ซม. ตามลำดับ ส่วนการแตกกอของต้นข้าวที่อายุ 30 วัน 60 วัน และก่อนเก็บเกี่ยว พบว่า ที่อายุ 30 วัน ต้นข้าวมีการแตกกอ 7 ต้น/กอ อายุ 60 วัน ต้นข้าวมีการแตกกอ 11 ต้น/กอ และก่อนเก็บเกี่ยว ต้นข้าวมีการแตกกอ 11 ต้น/กอ ซึ่งเก็บเกี่ยวผลผลิตในเดือนเมษายน ได้ผลผลิต 327.04 กก./ไร่ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ผลการเจริญเติบโตและผลผลิตข้าวหอมกระดังงาที่ปลูกในพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกโน และบ้านตอหลัง

พื้นที่	ความสูง(เซนติเมตร)			การแตกกอ(ต้น/กอ)			ผลผลิต (กิโลกรัม/ ไร่)
	อายุ 30 วัน	อายุ 60 วัน	ก่อนเก็บเกี่ยว	อายุ 30 วัน	อายุ 60 วัน	ก่อนเก็บเกี่ยว	
บ้านโคกอิฐ-โคกโน							
แปลง 1 เดือนตุลาคม	70.82	121.88	144.01	11	14	15	215.76
แปลง 2 เดือนพฤศจิกายน	68.27	98.86	107.52	4	9	10	232.66
แปลง 3 เดือนธันวาคม	83.37	101.46	135.90	8	14	14	276.11
บ้านตอหลัง							
แปลง 1 เดือนตุลาคม	78.89	118.10	138.48	8	12	12	70
แปลง 2 เดือนพฤศจิกายน	70.70	110.38	130.61	4	9	9	135.93
แปลง 3 เดือนธันวาคม	79.03	106.48	148.97	7	11	11	327.04

หมายเหตุ แปลง 1 บ้านตอหลังได้ผลผลิตข้าวน้อยเนื่องจากหนูเข้าทำลายในช่วงข้าวออกรวง

สรุป

จากการศึกษาระยะเวลาที่เหมาะสมในการปลูกข้าวหอมกระดังงาในพื้นที่ดินพรุเพื่อเพิ่มผลผลิตและแก้ปัญหาน้ำท่วมในช่วงข้าวออกรวง พบว่า ข้าวที่ปลูกในเดือนตุลาคมต้นข้าวได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมขังในช่วงข้าวออกรวงและจากการปลูกข้าวก่อนแปลงอื่นๆทำให้เจอปัญหาหนูเข้าทำลาย ส่งผลให้ได้ผลผลิตน้อย ส่วนข้าวที่ปลูกในเดือนพฤศจิกายน พบว่า หลังจากปักดำเกิดน้ำท่วมขัง ทำให้ต้นข้าวได้รับผลกระทบและเกิดความเสียหาย และข้าวที่ปลูกในเดือนธันวาคม พบว่า ต้นข้าวสามารถเจริญเติบโตและให้ผลผลิตได้ดี ไม่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมขัง จากกรณีศึกษาทั้ง 2 พื้นที่ หากเกษตรกรจะทำการปลูกข้าวควรปักดำในเดือนธันวาคม เพื่อลดผลกระทบจากน้ำท่วมขัง

ข้อเสนอแนะ

ควรทำการปักดำให้เร็วขึ้น โดยทำการปักดำในเดือนกันยายน เพื่อให้ต้นข้าวสามารถตั้งตัวได้ก่อนช่วงน้ำท่วมในเดือนพฤศจิกายน

อ้างอิง

ภคินี อัครเวสสะพงศ์. 2554. รายงานผลการวิเคราะห์คุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมกระดังงา โครงการวิจัยการเพิ่มศักยภาพทางโภชนาการในพันธุ์ข้าวไทย.